

DE WEEK VAN GRIET OP DE BEECK

Reinhout Hiel

koen broos

GRIET OP DE BEECK

Ik heb altijd al een soft spot gehad voor het Gentse gezelschap Ontroerend Goed, en waarom dat ook alweer was, lieten ze me nog maar eens ten volle beseffen tijdens de Belgische première van *Fight Night*, de voorstelling die ze samen met *The Border Project* maakten. Vijf kandidaten dingen naar de gunst van het publiek, dat letterlijk met individuele stembakjes in een stuk of vijf rondes de winnaar kiest. Zoals ongeveer elke keer komen Alexander Devriendt en de zijnen op de proppen met

een theaterproductie zoals geen mens er ooit eerder een zag. Dit project zit slim in elkaar, stelt buitengewoon pertinente vragen en confronteert je als toeschouwer keihard met jezelf. Op dat laatste lijkt deze club een patent te hebben. Dat werkt op een paar niveaus.

Om te beginnen: hoe snel be- of veroordeel je mensen? En op basis waarvan? Ik beken: in mijn jonge jaren deed ik dat te gemakkelijk en gebaseerd op veel te weinig. Zelfs op basis van hoe iemand overkwam op de televisie of in geschreven interviews, kon ik denken: bwa, jij niet, voor mij, geloof ik. Daar ben ik ondertussen van genezen. Door zelf interviews te doen heb ik ontdekt hoe zelden zulke beelden van mensen kloppen als je met hen aan een tafel zit bij een koffie of een glas wijn en met hen praat over wat ertoe doet. En die lijn probeer ik ook door te trekken daarbuiten. Maar evengoed, in welke mate kun je daaraan ontsnappen? Er staan vijf mensen op de scène die zich gewoon laten bekijken: twee vrouwen, drie mannen, anders in stijl, feel, uiterlijk. Zonder dat ze hun mond hebben opengetrokken, moet je je favoriet kiezen. En wie wint? Jawel, de mooiste van de vijf: heel erg blond, grote ogen, vooraan de twintig, en in een stijlvol speels kleedje gestopt. Tweede ronde: iedereen houdt een korte speech, een reactie op zijn of haar plaats in de rangschikking, en we moeten opnieuw stemmen. Wie wint? Jawel, de sympathieke underdog die van de laatste naar de eerste plaats klimt. Natuurlijk zijn we allemaal manipuleerbaar, ik ook.

Domme vuistjes

Naarmate de voorstelling vordert, voel ik me unheimlicher en unheimlicher. In een ronde waar je pas na het stemmen weet wie het met welke overtuiging eens is,

moet je zelf vragen beantwoorden. Bent u: 1) een beetje racistisch, 2) een beetje seksistisch, 3) een beetje gewelddadig of 4) geen van de drie vorige. En dan krijg je een minuutje om te beslissen. Natuurlijk ben ik een beetje racistisch, al is het maar omdat ik weleens de straat oversteek als er bij schemerdonker een luidruchtig groepje exotische jongens op een stoep bij elkaar klit. En natuurlijk ben ik een beetje seksistisch, want ik kan het zo geweldig vinden als een man héél af en toe eens vijf minuten gewoon lekker de vent wil zijn. En natuurlijk ben ik een beetje gewelddadig, want ik heb weleens pathetisch op een borstkas getrommeld met domme vuistjes van groot onvermogen.

Toch druk ik zonder nadenken: geen van de drie vorige, omdat ik dat zo niet wil zijn, omdat ik dat rationeel ook niet ben en mij in het feitelijke leven probeer nooit zo te gedragen. Wie ben ik en wie wil ik zijn, en waarvoor durf ik uit te komen, wat durf ik toe te geven aan mezelf? Geweldig hoe onontkoombaar ze dat allemaal weten te maken, de bende van *Ontroerend Goed*.

Dichtbij

Fight Night gaat natuurlijk óók over het politieke kiessysteem. Het legt vingers op vele wonden. Het gaat over de consequenties van coalitievorming, over hoe onbestaand en onmogelijk oprechtheid is in dat milieu, over de heftige manipulaties van het kiesvee dat zulks overwegend lijdzaam ondergaat, over de impact van polls op kiesgedrag enzovoort. Vroeger kon ik er nooit zo goed tegen dat mensen lachten met politici, of erger. Ik had respect voor mensen die wilden proberen in dat onmogelijke spel overeind te blijven, vechtend voor hun overtuigingen. Hoe meer mensen ik ken in en dichtbij de politiek, in alle

echelons, hoe triester ik ervan ben geworden. Omdat het bij politici - uitzonderingen niet te nagelaten, natuurlijk, zo werkt het altijd - zo vaak over het eigen electorale belang gaat dat dit als het erop aankomt ál het andere overschaduwet. Ik vind dat zelfs menselijk, maar evengoed van een weergaloze treurigheid. Ontroerend Goed slaagt er ook met dit project in om dat gevoel op te roepen. Op het einde moet je kiezen: blijf je meedoen, ook al weet je dat je gemanipuleerd wordt, of stap je eruit, uit protest, maar dan geef je wel je stemrecht af? Wie toch zijn mening gehoord wil zien, betaalt daar ook een prijs voor, zoveel voel je ook wel aankomen. En uiteindelijk, wat je ook kiest, bedrogen voel je je toch. En zo sturen ze je de zaal uit.

Ontroerend Goed heeft me met deze Fight Night doen nadenken en twijfelen, doen discussiëren en daar van alles bij voelen. Zelden tekenen zij voor een vrijblijvend avondje schoonheid of amusement, je moet er altijd weer wat mee, en da's een buitengewoon grote verdienste. Haast u en bestel kaartjes, u wil dit meemaken.

Alle info op
www.ontroerendgoed.be